

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Anna-Liina Väkrum
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 04.03.2025

Meie 03.04.2025 nr 2.2.-1/25/12-4

Lp Margit Paulus
Eesti Töötukassa
info@tootukassa.ee

Puuduste kõrvaldamiseks tähtaja määramine

Andmekaitse Inspektsioon (AKI) menetluses on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ja Eesti Töötukassa taotlus uuringus „Eesti Töötukassa töötust ennetavate teenuste mõjude hindamine“ isikuandmete töötlemiseks andmesubjekti nõusolekuta.

Tutvunud teie taotlusega, palun taotlust täiendada vastavalt alljärgnevale:

1. Taotluse kohaselt on taotlus menetlemisel Sotsiaalministeeriumi sotsiaalteaduslike rakendusuuringute eetikakomitees. Kui olete eetikakomiteelt vastuse saanud, siis palun edastage see Andmekaitse Inspektsioonile.
2. Palun põhjendage täpsemalt võrdlusgrupi valimi suurust. Taotlusest nähtub, et valimisse kuuluvad kõik Eesti tööelised elanikud. Selgitatud on, et võrdluseks on vajalik osalusgrupiga sarnaste taustatunnustega isikutest moodustatud võrdlusgrupi analüüsimine. Taotluse punktis 4 uuringu eesmärgi arvestades, on osalusgruppide piiritlemine muu hulgas taustatunnuste alusel eelnevalt võimalik, seetõttu tuleks andmetöötamise minimaalsuse ja eesmärgipärasuse põhimõttest¹ lähtudes moodustada võrdlusgruppide valim piiritletult, st võrdlemiseks vajalike tunnuste põhjal.
3. Taotluse punkti 8 kohaselt edastab Eesti Töötukassa töötust ennetavatel teenustel osalenud inimeste andmed Statistikaametile. Palun täpsustage, millal kustutab Töötukassa loodud ja edastatud andmestiku.
4. Taotluse lisas 1 toodud andmekoosseis sisaldab Töötukassa andmekogu andmetes vastava teenuse avalduse või otsuse identifikaatorit. Palun põhjendada andmeühikute vajadust ning selgitada, kas tegemist on pseudonüümitud tunnusega.
5. Palun selgitage täpsemalt uuringus kasutatavate andmete perioodide erinevust. Taotluse punkti 9.1. kohaselt on oluline periood töötust ennetavate teenuste pakkumise aeg alates 01.05.2017, punkti 9 järgi on uuringu keskmes perioodil 01.05.2017 kuni 31.12.2024 töötust ennetavaid teenuseid alustanud inimesed. Selgitatud on teatud andmete kasutamine varasema aja kohta, kuid mis põhjusel võetakse osadest andmekogudest andmeid väljavõtte tegemise seisuni ja mis on eeldatav väljavõtte tegemise seis.

¹ Isikuandmete kaitse üldmäärus art 5 lg 1 punktid b ja c

6. Taotluse punkti 11 kohaselt andmesubjekte nende isikuandmete töötlemisest ei teavitata. P-s 11.1 on selgitatud, et andmesubjektide teavitamine ei ole põhjendatud. Andmesubjekti teavitamise kohustus tuleneb IKÜM art-st 14. Üldmääruse art 14 lg 5 küll kehtestab ka andmesubjektide teavitamata jätmise alused, kuid neid saab rakendada pigem erandlikel asjaoludel. Praegusel juhul ei nähtu taotlusest, et oleksid sellised erandlikud asjaolud, mis takistavad inimeste teavitamist. Kui isikute personaalne teavitamine ei ole võimalik või otstarbekas, siis on võimalik korraldada üldine teavitus, näiteks läbi teenuseosutajate, (sotsiaal)meedia, Töötukassa, ministeeriumi jt asutuste kodulehe jms. Seega palun uuesti kaaluda andmesubjekti teavitamise võimalusi ja vastavalt sellele taotlust täiendada. Kui leiata, et isegi ka üldine andmesubjektide teavitamine võimalikuks ei osutu, palun seda otsust põhjendada.
7. Palun esitada andmekaitsealane mõjuhindang või kui seda ei ole koostatud või ei koostata, siis palun seda otsust põhjendada, arvestades isikuandmete kaitse üldmääruse² (IKÜM) artiklis 35 sätestatuga. Taotluse punktist 9 nähtuvalt kasutatakse uuringus ulatuslikult nii töötust ennetavatel teenustel osalenud inimeste, kui teenusel mitteosalenud tööealiste inimeste andmeid, sh eriliigilisi andmeid. IKÜM art 35 lg 1 kohaselt peab isikuandmete vastutav töötleja hindama enne isikuandmete töötlemist kavandatavate isikuandmete töötlemise toimingute mõju isikuandmete kaitsele, kui isikuandmete töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmärgi arvesse võttes tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht. IKÜM art 35 lg 3 loetleb olukorrad, millal andmekaitsealase mõjuhindangu tegemine on nõutav, mh on hinnangu koostamine kohustuslik, kui toimub füüsiliste isiklike aspektide süstemaatiline ja ulatuslik hindamine, mis põhineb automaatsel isikuandmete töötlemisel, sealhulgas profiilianalüüsil, ja millel põhinevad otsused, millel on füüsilise isiku jaoks õiguslikud tagajärjed või mis samaväärselt mõjutavad oluliselt füüsilist isikut, samuti ka eriliigiliste isikuandmete ulatuslik töötlemine. Inspektsiooni koostatud isikuandmete töötleja üldjuhendis³ on selgitatud, mis on süstemaatiline ja ulatuslik andmetöötlus. Samuti on toodud näiteid suure ohu kohta. Juhendis on viidatud suunistele⁴, mis käsitlevad andmekaitsealast mõjuhindangut. Olemasolevast teabest lähtuvalt palun hinnata, kas käesoleval juhul on mõjuhindangu koostamine vajalik ja kui on, siis palun see koostada. Kui mitte, siis palun tuua esile sellekohased kaalutlused.

Palun esimesel võimalusel, kuid hiljemalt **21.04.2025** taotluses esinevad puudused kõrvaldada ning täpsustused taotlusevormile sisse viia. Muudatused palun algtekstist eristada. Vastus palun saata aadressil info@aki.ee.

Tähtjaks puuduste kõrvaldamata jätmise korral võib AKI vastavalt haldusmenetluse seaduse § 15 lõikele 3 jätta taotluse läbi vaatamata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Suviste

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta

³ <https://www.aki.ee/isikuandmed/juhendid/isikuandmete-tootleja-uldjuhend>

⁴ <https://ec.europa.eu/newsroom/article29/items/611236>

jurist
peadirektori volitusel